

Verbs ser i estar. Les perífrasis verbals.

Verbs ser i estar

Hi ha moltes llengües romàniques que no distingeixen entre el **ser** i l'**estar**, el català i el castellà sí que ho fan, però el català dona un ús més restringit al verb estar. No cal dir que el tema és complex, s'ha estudiat molt i és molt difícil de sintetitzar en poc espai.

El principal problema és en l'**ús atributiu amb un adjectiu**. En el cas dels **subjectes animats** no hi ha massa problema: el verb **ser designa propietats** mentre que el verb **estar designa estats**. Això ha estat així tradicionalment i és, en general, acceptat.

*la Joana **és** alcaldessa, la Maria **està** contenta
la guineu **és** astuta, la noia **està** dormida*

El problema es palteja amb els **subjectes inanimats** aquí la normativa és **s'ha d'utilitzar "ser"**. En la llengua col·loquial l'ús del verb "**estar**" **avença** ja sigui per influència del castellà o per motius interns de la llengua. Està clar que una normativa tan *radical* es contradiu amb l'ús col·loquial i escrit de la llengua. En tot cas intentem donar unes pautes seguint en Joan Solà:

- a) Amb adjectius que indiquen característiques permanents, **SER**: *alt, llarg, blanc, car bonic, bo, difícil, clar, transparent, dur, tou...*
- b) Amb participis passats, amb adverbis i adjectius que indiquin qualitats transitòries **ESTAR** (però sense rebutjar **SER** que és l'ús més antic i que sembla predominar en la gent gran): *encès, glaçat, cuit, obert, tancat, mullat, trencat...; malament, bé; calent fred, tebi, dolç, salat, cru, madur, tendre, intacte...*
- c) Amb algun adjectiu hi ha oposició semàntica entre els dos verbs: *tort, fluix.*

Cal destacar que en català hi ha una construcció molt pròpia de la llengua com és **hi ha** on el castellà utilitza **estar** (*En aquelles cintes **hi havia** les veus dels acusadors, allò que realment **hi ha** en joc és el model d'estat, les accions que **hi ha** previstes realitzar..., Que **hi ha** en Pere? No, no **hi és**.*

Ús amb CC de lloc (o de temps)

ser

- Localització sense moviment ni durada (trobar-se)

sóc a casa
les claus **són** al calaix
és lluny de casa

- Localització amb referent figurat (temps, distància....)

Som a finals de curs
L'atleta **és** a punt d'arribar
Totes **són** a treballar
El meu aniversari **serà** a l'abril
Súria **és** a 15 quilòmetre de Manresa

- Pren el significat d'arribar

Ja **sóc** a casa
Prendrem el cafè quan **se-rem** al cinema

- Locacions temporals en què s'indica el dia.

A quin dia **som** avui? **Som** a Nadal
Quin dia **és** avui? Avui **és** dilluns

estar

- Expressa permanència i sovint va acompanyat d'expressions temporals de durada (equival a romandre)

Ens **estarem** un parell d'hores al museu

De vegades pres la forma pronominal **estar-se**

M'**estaré** una setmaneta a casa teva
Els meus amics **s'estan** a casa meva.

Les perífrasis verbals

---

infinitiu		
Obligació	haver de + infinitiu caldre + infinitiu	Hem d'endregar l'armari Cal avisar l'ambulància
Probabilitat	deure + infinitiu	Les noies deuen ser aplicades No et vaig sentir, ja devia dormir
Possibilitat	poder + infinitiu	Mai no pot arribar d'hora
Progressió	anar a + infinitiu començar a + infinitiu rompre a + infinitiu tornar a + infinitiu	Anava a sortir quan ha sonat el telèfon L'atleta va arrencar a suar L'infant va rompre a plorar He tornat a ensopegar
Eventualitat	arribar a + infinitiu acabar de + infinitiu	La seva actitud m'ha arribat a incomodar Acaba de posar el pollastre al forn

gerundi		
Duració	estar + gerundi	M'estic adormint
Reiteració	anar/continua/seguir + gerundi	Continua /segueix plovent